

Sygn. akt VIII Ka 705/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Wasiluk

SSO Dariusz Niezabitowski

SSO Grażyna Zawadzka – Lotko – spr.

Protokolant Aneta Chardziejko

Przy udziale Prokuratora Elżbiety Korwell

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2014 roku sprawy:

S. K. (1) oskarżonego o czyn z art. 178a § 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 czerwca 2014 roku sygn. akt III K 355/14

I. **Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne.**

II. **Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy adw. M. S. kwotę 516,60 złotych (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy), w tym kwotę 96,60 złotych (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym.**

III. **Zwalnia oskarżonego od ponoszenia opłaty i kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.**

UZASADNIENIE

S. K. (2) oskarżony o to, że:

w dniu 31.12.2013r. w P. gm. C. prowadził na drodze krajowej Nr (...) samochód osobowy marki (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości: I – 2,30 ‰, II – 1,97 ‰ alkoholu we krwi, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie VII K 139/13 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w okresie obowiązywania orzeczonego tymże wyrokiem zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych,

tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 17 czerwca 2014 roku, sygn. III K 355/14 oskarżonego **S. K. (1)** uznał za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to na mocy art. 178a § 4 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Na mocy art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (cztery) lata.

Na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. orzekł zwrot oskarżonemu S. K. (1) dowodów rzeczowych szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr I/13/14 pod poz. 4 – 5 znajdującego się na k. 37.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złote tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokata, w tym kwotę 96,60 (dziewięćdziesiąt sześć 60/100) złote tytułem podatku VAT.

Zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 444 k.p.k. powyższy wyrok zaskarżył w części dotyczącej wymiaru kary obrońca oskarżonego.

Na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt. 4 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec S. K. (1) kary 1 roku pozbawienia wolności, podczas gdy dla osiągnięcia celów kary wystarczy jej znacznie niższy wymiar.

Na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez złagodzenie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 24 listopada 2014r obrońca wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu przed sądem II instancji oświadczając, iż nie zostały one opłacone ani w całości ani w części.

Apelację od wyroku w zakresie orzeczonej kary pozbawienia wolności złożył także oskarżony S. K. (1). Wyrokowi zarzucił zbyt wysoki wymiar kary 1 roku pozbawienia wolności, który przekracza stopień jego winy. Wskazał, iż tak wysoka kara jest wynikiem nie przesłuchania świadka, który był uczestnikiem wypadku oraz nie odczytania wniosku oskarżonego, w którym wyrażał chęć dobrowolnego poddania się karze.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jak i oskarżonego jest całkowicie bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Bezspornym jest, czego nie kwestionują również skarżący, iż Sąd Rejonowy analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy, wyciągnął trafne i logiczne wnioski co do winy oskarżonego S. K. (1) oraz okoliczności faktycznych związanych z czynem mu przypisanym. Sąd I instancji dokonał właściwej analizy wszystkich ujawnionych w sprawie dowodów, ocenił je zgodnie z zasadami wiedzy, logiki i doświadczeniem życiowym, słusznie uznając, iż bezspornym dowodem winy oskarżonego są m.in. jego wyjaśnienia, w których przyznał się do winy (k. 103, 141), znajdujące odzwierciedlenie przede wszystkim w obiektywnym dowodzie w postaci protokołu z przebiegu badania stanu trzeźwości urządzeniem elektronicznym (k. 7), a także badania na zawartość alkoholu we krwi (k. 54, 58) oraz zeznaniach świadków K. P., R. K..

Wobec powyższego podnieść należy, iż bezsporny w przedmiotowej sprawie jest fakt, że oskarżony w dniu 31 grudnia 2013 roku w P. na drodze krajowej nr (...) kierował samochodem osobowym będąc w stanie nietrzeźwości.

Prawomocnym wyrokiem Sadu Rejonowego w Białymstoku wydanym 15 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt VII K 139/13 S. K. (1) został uznany winnym popełnienia czynu z art. 178a § 1 kk i skazany na karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości jednej stawki za równoważna kwocie 10 złotych. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego sprawstwo i wina oskarżonego S. K. (1) w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budzą wątpliwości. Swoim zachowaniem wyczerpał on znamiona czynu z art. 178a § 4 k.k.

Z uwagi na to, iż zarzuty apelacji obrońcy i oskarżonego są zbieżne, Sąd Okręgowy ustosunkuje się do nich łącznie.

Podniesiony przez autora apelacji zarzut w aspekcie zarzutu rażącej niewspółmierności kary przewidzianego w art. 438 pkt 4 k.p.k. nie zasługiwał na uwzględnienie. Znaczącym jest bowiem, że posługiwanie się zarzutem „rażącej niewspółmierności kary” jest dopuszczalne nie tylko w przypadku wymierzenia rażąco niewspółmiernej kary, ale także w przypadku rażącej niewspółmierności orzeczonego środka karnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2002 roku, sygn. akt I KZP 12/02, OSNKW 2002/7 – 8/50, Lex 52277).

W tym kontekście należy przypomnieć, że zgodnie z ukształtowaną linią orzecznictwa rażąca niewspółmierność kary jest uchybieniem w zakresie konsekwencji prawnych czynu, a zatem realnie można o niej mówić wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych, wymierzonych za popełnione przestępstwo, nie odzwierciedla należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie zapewnia spełnienia celów kary. Ponadto, orzeczona kara lub środek karny mogą być uznane za niewspółmierne, gdy nie uwzględniają w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnionego czynu, jak i osobowości sprawcy (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2009 roku w sprawie o sygn. akt WA 19/09, OSNwSK 2009/1/1255, Lex 598172). Niewspółmierność kary (środka karnego) jest niewątpliwie pojęciem ocennym. Ponieważ w treści art. 438 pkt 4 k.p.k. mowa jest o niewspółmierności rażącej, należy uznać, że chodzi o dysproporcję znaczną, bijącą wręcz w oczy, a nie ewentualnie drobne różnice w ocenie Sądu I i II instancji.

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, iż przeprowadzona przez Sąd Okręgowy kontrola instancyjna wykazała, iż wbrew argumentacji apelacji wymierzona oskarżonemu S. K. (1) bezwzględna kara 1 roku pozbawienia wolności, zarówno co do jej rodzaju jak i wysokości, jest słuszna i sprawiedliwa, wymierzona w dolnych granicach przewidzianych przez ustawę i adekwatna do stopnia winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości czynu. Sąd pierwszej instancji uwzględnił również we właściwych proporcjach aspekt społecznego oddziaływania kary jak również jej cele zapobiegawcze i wychowawcze. Sąd pierwszej instancji miarkując jej wymiar w pełni uwzględnił dyrektywy wymiaru kary wskazane w art. 53 k.k.

Dlatego Sąd Odwoławczy nie podzielił zarzutu apelacji obrońcy oskarżonego o rażącej niewspółmierności orzeczonej kary.

Przechodząc do szczegółowej analizy zarzutów wskazać należy, że argumenty eksponowane we wniesionym środku odwoławczym przez oskarżonego wywodzą potrzebę wymierzenia oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Przesłanką decydującą o tym, czy kara ma być orzeczona w postaci bezwzględnej, czy też z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jest ocena, w jakiej postaci kara ta osiągnie cele wobec sprawcy przestępstwa, a więc rozstrzygnięcie to musi znajdować uzasadnienie w pozytywnej lub negatywnej prognozie kryminologicznej. Przekonanie to bazować musi na ocenie postawy sprawcy, jego właściwości i warunków osobistych, dotychczasowego sposobu życia oraz zachowania po popełnieniu przestępstwa (art. 69 § 1 i 2 k.k.).

Zgodnie z przepisem art. 69 § 4 k.k. ustawodawca wprowadza dodatkowe obostrzenia do możliwości stosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania, albowiem wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. Sąd może wyjątkowo warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”.

Sąd Rejonowy ustalając, iż na gruncie stanu faktycznego niniejszej sprawy nie zachodzą szczególne okoliczności umożliwiające zastosowanie względem oskarżonego przedmiotowego środka probacyjnego miał na uwadze wszelkie okoliczności podnoszone przez skarżącego, słusznie uznając, iż nie można ich rozpatrywać w kategoriach wspomnianej w przepisie wyjątkowości. Wspomniane okoliczności dotyczące prędkości z jaką poruszał się oskarżony, nie zmieniają bowiem tego, iż ocena prognozy kryminologicznej wobec osoby S. K. (1) jawi się bez wątpienia jako negatywna.

Oceniając prognozę kryminologiczną oskarżonego trzeba przede wszystkim mieć na uwadze, iż oskarżony jest osobą wielokrotnie karaną głównie za przestępstwa przeciwko mieniu (k. 175-176). Ale także był już karany za popełnienie czynu z art. 178 a § 1 k.k.. W dniu 15 kwietnia 2013 roku został on bowiem skazany w sprawie o sygnaturze akt

VII K 139/13 za popełnienie czynu z art.178a § 1 k.k. na karę grzywny oraz orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 1 roku. Czyn był popełniony 19 lutego 2013r. W świetle powyższego, zachowanie oskarżonego, jako sprawcy, który był już karany nie tylko za tożsame przestępstwo, a mimo to nadal działa wbrew prawu, świadczy o jego głębokim procesie demoralizacji, braku chęci zmiany postępowania i nikłych efektach dotychczasowego procesu resocjalizacji w warunkach wolnościowych. Powyższe, a nadto jego obecne postępowanie, gdy ponownie prowadzi pojazd mając świadomość swego stanu nietrzeźwości (skoro siada za kierownicę w krótkim czasie po spożyciu alkoholu wspólnie z kolegami) a ponadto sposób jego jazdy – doprowadzenie do zdarzenia drogowego świadczy o całkowitym lekceważeniu porządku prawnego i zapadłego wobec niego orzeczenia. Oskarżony bowiem w przeciągu jednego roku dopuszcza się takiego samego działania przestępczego. Oskarżony poprzednio dostał szansę wykazania się swoim poprawnym postępowaniem w warunkach wolnościowych, czego nie uczynił.

Przeciwko rozstrzygnięciu proponowanemu w apelacji przemawiał, poza względem na prewencję indywidualną, także wzgląd na prewencję generalną. Krótkotrwała kara izolacyjna w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności wymierzona oskarżonemu spełni swoje cele w zakresie prewencji generalnej, przekonując społeczeństwo o niecelowości tego rodzaju zachowań i stanowczej, choć wyważonej, reakcji państwa na każde naruszenie normy sankcjonowanej.

Na orzeczoną karę nie miał znaczenia także wniosek złożony przez oskarżonego w trybie art. 387 k.p.k. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Sąd Rejonowy, wbrew twierdzeniom oskarżonego, rozpoznał ten wniosek. Oskarżony złożył go ustnie do protokołu po zakończeniu składania wyjaśnień (pisemny wniosek był dołączony dopiero do złożonej apelacji). Zaproponował karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. Zgodnie z § 2 art. 387 k.p.k. Sąd może uwzględnić wniosek oskarżonego o wydanie wyroku skazującego, gdy okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości i cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nie przeprowadzenia postępowania rozprawy w całości. Jednak uwzględnienie takiego wniosku jest możliwe jedynie wówczas, gdy nie sprzeciwia się temu prokurator. Jak wynika z protokołu rozprawy (k. 141) prokurator sprzeciwił się złożonemu wnioskowi nie akceptując wymiaru kary, którą zaproponował oskarżony. Wobec stanowiska prokuratora Sąd Rejonowy kontynuował rozprawę i przeprowadził postępowanie dowodowe. Okoliczność złożenia wniosku przez oskarżonego nie wpływa na wymiar kary orzekanej przez Sąd, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego.

Orzeczona kara, zdaniem Sądu Okręgowego jest karą sprawiedliwą w odczuciu społecznym i na pewno nie odznacza się rażącą niewspółmiernością o jakiej mowa w treści art. 438 pkt 4 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak na wstępie na mocy art. 437§1 k.p.k.

Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu uzasadnia treść § 14 ust. 2 pkt 5 i § 2 ust 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163,poz. 1348 ze zm.).

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., kierując się sytuacją majątkową oskarżonego, Sąd Okręgowy zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.